

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5782/2021
27.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Санда Сувачар, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Гвозден Гргур, адвокат из ..., ради развода брака, вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 348/2020 од 23.09.2020. године, у седници одржаној 27.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 348/2020 од 23.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1805/2019 од 22.07.2020. године, исправљене решењем истог суда од 12.08.2020. године, разведен је брак парничних странака закључен 10.05.2003. године у Новом Саду, уписан у Матичну књигу венчаних за матично подручје Нови Сад бр. ... за 2003. годину. Малолетна ВВ и мал. ГГ поверавају се мајци АА на самостално вршење родитељског права, са пребивалиштем деце на адреси мајке. Виђање оца ББ и мал. деце одвијаће се по међусобном договору оца и деце. Обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечно 18.000,00 динара, а на име издржавања мал. ГГ плаћа износ од 20.000,00 динара, почев од 22.07.2020. године, као дана пресуђења, на начин одређен у изреци. Одбијен је део тужбеног захтева преко досуђеног износа од 18.000,00 динара, до тражених 20.000,00 динара на име издржавања мал. ВВ. Одбијен је и део тужбеног захтева да се обавезе тужени да издржававање плаћа у периоду од дана подношења тужбе, доспеле рате одједном, са законском затезном каматом од доспећа сваке рате до исплате. Одбијен је и део тужбеног захтева да се досуђени износи на име дечијег издржавања исплаћују административне забране на заради туженог, како је изреком наведено, као и да се обавезе тужени да тужилци накнади трошкове поступка, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж2 348/2020 од 23.09.2020. године, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу. Делимично је усвојена жалба тужиле и преиначена првостепена пресуда у побијаном делу којим је одбијен део тужбеног захтева на име доприноса за издржавање мал.деце, за период од утужења до пресуђења, тако што у том делу тужбени захтев усваја и туженог обавезује да плаћа месечни допринос за издржавање почев од подношења тужбе 15.10.2019. године до 22.07.2020. године, поред доприноса који је првостепеном пресудом досуђен од дана пресуђења па убудуће, доспеле рате одједном, а потврђује у побијаном делу којим је одбијен тужбени захтев на име тужениковог доприноса за издржавање мал. деце преко досуђених износа, као и у делу којим је одлучено да свака странка сноси своје трошкове. Одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у делу одлуке о издржавању, из свих законом дозвољених разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на битне повреде одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. наведеног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетна деца, ВВ и ГГ, рођена су у браку туженог и тужиле, као њихове законске заступнице, који је разведен пресудом првостепеног суда у овој парници, а њихова заједничка мал. деца поверена су мајци на самостално вршење родитељског права, док је тужени обавезан да доприноси њиховом издржавању и то мал. ВВ у износу од 18.000,00 динара, а мал. ГГ у износу од 20.000,00 динара. Малолетна ВВ је рођена ... године и у време пресуђења у овој парници има ... година, ученик је ... разреда гимназије у ..., тренира ритмичку гимнастику и за задовољење њених основних животних потреба, укључујући издатке за школу и бављење спортом, на месечном нивоу потребно је 28.000,00 динара. Малолетни ГГ је рођен ... године, у време пресуђења у овој парници има ... година, ученик је ... разреда основне школе. За задовољење његових основних животних потреба, укључујући трошкове школе и бављење спортом, на месечном нивоу потребно је 36.000,00 динара. Отац мал.деце, тужени у овој парници, у време пресуђења има ... година, по занимању је ..., до јуна 2020.године је радио у фирми у којој је остваривао зараду од 106.000,00 динара, а сада ради у ... и пријавио је остваривање зараде од 67.000,00 динара месечно. Живи у свом стану у ..., за који плаћа режијске трошкове у износу од 15.000,00 динара, а поседује и путничко возило. Нема обавезу издржавања других лица, осим своје мал.деце којима није давао издржавање, али је повремено подмиривао њихове ванредне издатке за одласке на спортска такмичења и куповину техничких уређаја. Мајка мал.деце, тужилца у овој парници, у време пресуђења има ... година, ради у ..., остварује месечну зараду око 55.000,00 динара. Са мал.децом живи у домаћинству са својом мајком у ..., која је пензионер са месечном пензијом од око 50.000,00 динара и помаже да се све потребе мал.деце задовоље.

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су, у односу на ревизијом побијани део, закључили да је тужени у обавези да доприноси издржавању мал.деце, с позивом на чланове 154. став 1., 160. и 162. став 3. Породичног закона. Наиме, по оцени нижестепених судова, висина доприноса туженог издржавању мал. ВВ износи 18.000,00 динара, а мал. ГГ 20.000,00 динара месечно, почев од 22.07.2020. године, као дана пресуђења, по схватању првостепеног суда, па убудуће док за то постоје законски услови. Суд у побијаној пресуди је на основу истог чињеничног стања закључио да је од стране првостепеног суда материјално право погрешно примењено у делу доспелости обавезе издржавања мал. деце од стране родитеља, па је преиначио првостепену пресуду у том делу и утврдио обавезу издржавања туженог од подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови.

Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном пресудом преиначена првостепена пресуда, тако што је утврђена обавеза издржавања туженог за будући период од подношења тужбе, код правилно утврђене висине доприноса издржавању мал.деце од стране туженог, као њиховог оца.

Одредбом члана 67. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/05), право је, али и дужност родитеља да се старају о деци, док према члану 75. и 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања, како то прописује члан 160. став 2. истог закона, док могућност родитеља, као дужника издржавања, зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, њихових личних потреба, али и обавеза издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање, како је прописано ставом 3. исте законске одредбе.

Врховни касациони суд налази да су приликом доношења одлуке о висини доприноса издржавању мал. деце нижестепени судови правилно утврдили висину обавезе туженог, имајући у виду утврђене потребе мал. деце, могућност туженог као дужника издржавања, али и могућности мајке – тужиље, која такође има обавезу да као родитељ издржава своју мал. децу. Наиме, побијаном одлуком исправно су оцењене све релевантне околности прописане чланом 160. став 1. и 2. Породичног закона, које су од утицаја на одлуку о висини издржавања мал. деце, уз адекватну оцену могућности туженог утврђених применом члана 160. став 3. наведеног закона, с обзиром на његове приходе, чињеницу да је здрава особа, способан за рад, па може стицати средства која су потребна како за своје издржавање, тако и за издржавање мал.деце, као и могућности тужиље применом члана 73. и 154. став 1. истог закона.

Правилност оцене свих релевантних околности прописаних чланом 160. Породичног закона није доведена у сумњу ревизијским наводима туженог да су његове финансијске могућности да даје издржавање много мање од утврђених нижестепеним пресудама. Чињеница је да тужени има могућност да стиче већу зараду од оне коју је пријавио, власник је фирме и стана, а нема обавезу издржавања других лица. Ове чињенице је суд у побијаној пресуди имао у виду када је утврдио висину доприноса туженог издржавању мал.деце, а правно схватање суда у побијаној пресуди на ове околности прихвата Врховни касациони суд.

Неосновано се ревизијом указује да је погрешном применом материјалног права суд у побијаној пресуди одлучио о обавези издржавања мал.деце, почев од подношења тужбе па убудуће. Како је дужност родитеља да издржавају своју мал. децу изричито прописана чланом 154. став 1. Породичног закона, то суд одлучује о постављеном тужбеном захтеву ради утврђења обавезе издржавања за будући период од подношења тужбе. Наиме, обавеза родитеља да издржавају мал. децу не може се утврдити пре постављеног тужбеног захтева за издржавање, односно законско издржавање се не може тражити за протекло време, пре подношења тужбе.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић